

Afzender: Dany Taelman
Ambachtenstraat 55 - 8930 Menen

België-Belgique
P.B.
8930 Menen
3/5721
P 007650

ogel van papier

Driemaandelijks tijdschrift
Jaargang 27, Nummer 4
oktober-november-december 2021
Afgiftekantoor: 8930 Menen

Aan:

IN DIT NUMMER:

1.	Kerstbrief	2
2.	Een Eenvoudig Kerstverhaal	4
3.	Waar Inge's Onderzoek Over Gaat	6
4.	LETS: Local Exchange and Trading Over Let's, markt in Taporí en Kerstengeltjes	9
5.	Mededeling van Continenten	11
6.	Praktische Informatie	12

oude Vogels van Papier en méér op www.vogelvanpapier.be

Kerstbrief

Uit de brieven van Inge

Dag allemaal,

Deze keer schrijf ik mijn kerstbrief in België. 't Was jaren geleden dat ik de bomen zag verkleuren en wandelde in een bos met een tapijt van afgevallen bladeren. 't Wekt een hoop gevoelens op: heel wat weemoed en nostalgie, mildheid en dankbaarheid.

De voorbije maanden waren vol ontmoetingen en bij mooie fietstochten door de Kempen, lange wandelingen op het strand en in de Abdij van het Park in Leuven werd bijgepraat over zorgen en kleine en grote verdrietjes, over blije gebeurtenissen, verwachtingen en betrachtingen. Brugge blijft een mooie plek om even rond te dwalen, en ook om vrienden weer te zien, soms na heel veel jaren niets van elkaar te horen of te weten en dan die babbels alsof het op kot in Kortrijk of in Leuven was. Bij Els Vermandere in Lampernisse genoot ik van zachte schoonheid. En het lukte met de mensen van Dominiek Savio zowaar om brood te bakken en lekkere "colada morada" met veenbessen, frambozen, ananas en specerijen uit verre landen te maken. Lien, Elisa en Amelie waren daar ook bij en waanden zich even in Ecuador. Ik mocht in die tijd Amelie op weg helpen in Belgenland en ik voel me elke zondagavond blij wanneer ik een doos met eten mag vullen om mee te geven naar Gent. Familie en vrienden die er wonen leerden me die stad ook wat beter kennen en ik bracht er enkele fijne avonden door.

Aan tafel bij lekkere Vlaamse kost of een Ecuadoraans gerechtje genoot ik van eenvoudig samenzijn en van boeiende gesprekken over, hoe kan het anders, Covid-19, Taporí en de hachelijke politieke en sociale situatie in Ecuador, met bange gevoelens rond de ongelijkheid die almaar groter wordt en de toenemende onveiligheid en onrust, de opstanden in de gevangissen, de werkloos-

heid en de tanende rechten van de arbeiders, de leerachterstand bij kinderen en de scholen die de datum om na goed anderhalf jaar dan toch eindelijk weer helemaal over te gaan tot echt lesgeven nog steeds voor zich uit schuiven. In Veurne en omstreken raakt Taporí onderwijl goed bekend en in het College van die stad werd het startschot gegeven voor een inleefreis van jongeren en leerkrachten naar Ecuador in de zomer van volgend jaar. Hierover en over grote en kleine Taporí-beslommeringen vergaderde ik wekelijks via zoom met de Taporí-mensen in Ecuador. Kladvorsies van subsidieaanvragen en projectverslagen vlogen menig keer de oceaan over. Patiënten bleven raad vragen via WhatsApp en ik stuurde een jonge pas bevallen vrouw dringend terug naar het ziekenhuis want ze had felle hoofdpijn en zag niets over de helft van haar gezichtsveld. Dat zijn gevaarlijke symptomen door een bloeding in de hypofyse, een klein maar heel belangrijk deeltje van onze hersenen. Nu en dan ontving ik ook blij nieuws met een foto van een pasgeboren kindje en kersverse moeder. Over één van die moeders vertel ik verder in deze nieuwsbrief een beetje meer. Ik koos haar kindje als ons Taporí-kerstekindje van dit jaar.

Ondertussen werd er ook bij ontbijtpakketten, een verhalenwandeling, op de preekstoel in de vier parochies van Wevelgem en op vergaderingen van de Mondiale Raad van Wevelgem en van het Wereldhuis in Roeselare gepraat over armoede, ongelijkheid en duurzame ontwikkeling. Daar haalde ik vaak de titel aan van het boek van Els Hertogen, de directeur van 11.11.11.: "Van liefdadig naar rechtvaardig. Elf stemmen over de toekomst van internationale solidariteit". Het boek bevat 11 interessante stellingen over thema's die de wereld en het nieuws overheersen. Maar die titel blijft voor onrust in mijn hoofd zorgen. We kregen met de pandemie immers een groot examen over

het vak "internationale solidariteit". Maar ik vrees dat we als mensheid er niet door zijn, terwijl waarschijnlijk niemand graag een herkansingsexamen zou doen... "Ja maar, kwam jij niet naar België om te werken aan je scriptie", hoor ik nu sommige mensen denken. En ja, al is 't altijd minder dan ik plan en zou willen, er was tijd om er aan te werken en de gedachten vorm te geven. Ook hierover lees je verder meer.

Covid blijft roet in het eten strooien want twee mooie gebeurtenissen konden/kunnen hierdoor niet doorgaan. Het kookatelier dat we vol enthousiasme planden met de Amig@s de Taporí, vier straffe madammen uit Moorseele en omgeving, kon niet doorgaan. Het was een moeilijke maar juiste beslissing om deze activiteit op de laatste knip toch af te gelasten. Veel mensen waren ingeschreven en we hadden iedereen graag meegenomen op culinaire reis door Ecuador, gekruist met Taporíverhalen. Maar we houden het tegoed en we geven jullie wel een voorsmaakje met de beelden van de PowerPoint die ik op die activiteit zou brengen. Die vinden jullie terug op de website van Taporí (www.vogelvanpapier.be), weliswaar zonder audio-opname want het lukt me niet om een lang eenrichtingsgesprek te voeren met mijn computerscherm over ons doen en laten van de voorbije tijd. Maar ik beloof in de komende vogels van papier beetje bij beetje uit te wijden over alle foto's, het culinaire verhaal inbegrepen. Zo zitten we toch allemaal in gedachten samen aan tafel.

Het tweede dat niet kan doorgaan is een uitnodiging die wij, Saulo en ik, jullie dezer dagen toegestuurd zouden hebben. In onze stille dromen wilden we op 14 december, ergens in de vooravond in de kerk van Moorseele samen met jullie onze 25ste huwelijksverjaardag vieren. Maar het lukt mijn lieve bruidegom niet naar hier te komen. Na lange technische werkloosheid, want sinds maart 2020 kon de muziekgroep nog maar zelden optreden en was het inkomen schaars, kon Jayac in november

1993

naar de USA. Drie weken lang waren er veel optredens en kon er weer een centje verdiend worden. Morgen zouden ze terugkeren naar Ecuador, maar ik kreeg deze morgen een berichtje dat Saulo, samen met nog drie anderen van de groep, een positieve covid-test aflegden.

Het blijft ons achtervolgen... (Bij het nalezen van deze tekst zijn we bijna een weekje verder en mag ik gelukkig vertellen dat hij bijna genezen is en nu op een negatieve PCR-test wacht om te mogen terugkeren naar Ecuador.)

Ik had me nochtans voorgenomen in deze nieuwsbrief het woord "covid" zo weinig mogelijk te schrijven en vooral te vertellen over al wat ook tijdens deze pandemie mooi en goed is. Na de vorige nieuwsbrief lieten veel mensen me immers weten dat het lezen ervan toch wel een wrange nasmaak, boosheid en andere onaangename gevoelens teweeg bracht. En na mijn verhalen over de panische angst die de voorbije tijd het doen en laten van de mensen in Zambiza en Taporí overheerste en over zoveel onrecht en frustratie en verdriet was het vaak ongemakkelijk stil.

Ik vertel jullie hier verder dus enkele mooie verhalen, want in Taporí blijft iedereen goed zijn best doen. En ik hoop dat de powerpointvoorstelling, vol lekker eten, heldere kleuren en lachende gezichten, jullie ook blij maakt. Ik geniet hier nog enkele weken van het zicht op het strand en de zee. Het doet deugd om ver te blijven zien... op de wijde wereld die weldra kerstmis viert.

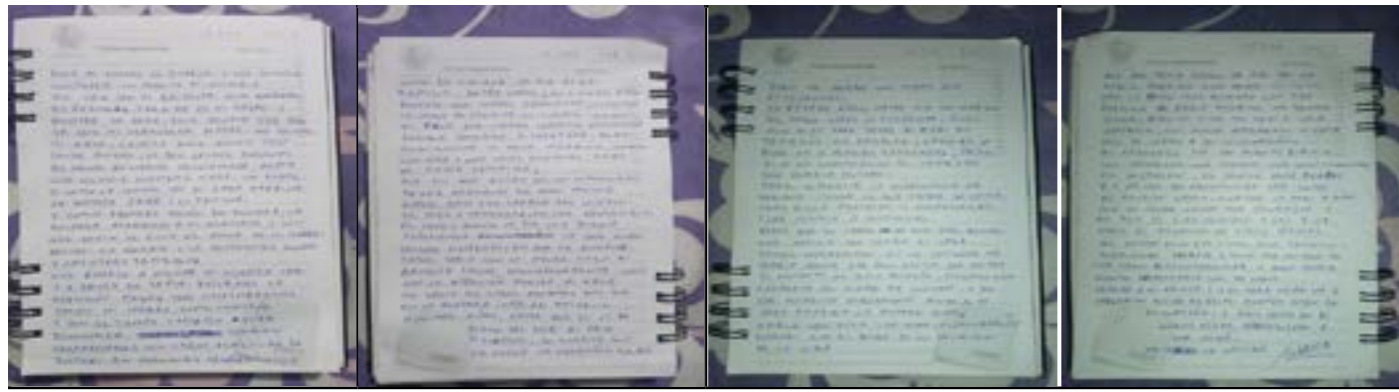
Ik wens iedereen van harte een mooie Advent, een zalig Kerstmis en een gelukkig Nieuwjaar.

Inge.

Oostduinkerke, 30 november 2021.

2021

Een Eenvoudig Kerstverhaal

Sommigen onder jullie zullen Andrea op de foto's misschien wel herkennen of bij het lezen van haar verhaal wel "aja, dat meisje" denken. Tapori weeft sinds ze een klein meisje was een rode draad door haar leven. Toen ze me enkele weken geleden een fotootje doorstuurde van haar pasgeboren kindje, dacht ik "Ja, dat kindje is ons kerstekindje van dit jaar". En ik vroeg Andrea of ze een briefje voor de Vogel van Papier wilde schrijven, haar eigen verhaal. Ik probeer haar verhaal zo goed mogelijk te vertalen... en laat hier en daar een zin waarin ze mij en Tapori toch wel heel veel pluimen geeft vallen. Een beetje nederigheid siert ons immers. Ik zal hier en daar haar verhaal wat bijkleuren, want we deelden samen toch wel wat lief en leed. Zo wordt het ons verhaal.

Dag allemaal,

Mijn naam is Andrea. Ik groeide op bij mijn grootmoeder, die voor mij eigenlijk mijn moeder is en altijd zal zijn. Want zij zorgde voor mij en mijn broer omdat mijn "echte" moeder dat niet wilde doen. Mijn oma waste met de hand hopen kleren van andere mensen om wat centen te verdienen. We waren arm. Soms was er 's avonds geen eten en strooide mijn oma alleen wat zout of suiker op onze tong om de nacht door te brengen. 's Morgens kon ze dan weer enkele broodjes kopen, die ze zou betalen met wat ze overdag waste.

We gingen vaak naar Tapori en naar dokter Inge. Zij is mijn doopmeter. Mijn grootmoeder koos haar met veel respect uit en zo zocht ze op haar manier voor ons wat meer zekerheid. Want dat betekent "doopmeterschap" in Ecuador: een soort van tweede moeder die met raad en daad bijstaat waar en wanneer het nodig is. En bij ons was dat heel vaak echt letterlijk nodig. Ze kwam vaak bij ons thuis. En in Tapori kregen we allemaal de nodige medische zorgen. We speelden er ook vaak en maakten ons huiswerk in de bibliotheek, terwijl mijn oma even in het zonnetje zat te dutten of keuvelde met andere mensen. Soms was er ook feest, op kerstmis of op moederdag met een lekker ontbijt.

We werden groter en toen ik twaalf werd zei mijn oma dat ik moest gaan werken. Zij werd ouder en het lukte niet goed meer om kleren te wassen. Er was geen geld om mij verder naar school te laten gaan. Toen de mensen van Tapori dat hoorden, praatten ze met de Zusters van de Goede Herder die op de berg in Pomasqui een internaat voor meisjes hadden. Er waren ook mensen uit België die me hielpen om mijn schooluniforms en boeken te kopen. Zo kon ik verder studeren.

Toen ik mijn diploma van het middelbaar behaalde, ging ik aan het werk in een bakkerij. Ik trouwde vlug, maar dat is niet bepaald een mooi verhaal. Ik werd mishandeld. Er was veel moed nodig om te scheiden. De mensen van Tapori hielpen ons verder, vooral mijn oma die altijd maar meer medische zorgen nodig had. Ze kreeg elke week ook een boodschappentas met eten. Zo konden we rondkomen.

Op 16 januari 2018 stierf mijn oma. Het doet nog altijd veel pijn en ik mis haar heel erg, maar alles wat ze me leerde blijft bij mij. Ik vond goed werk, in het restaurant van de Katholieke Universiteit in Quito. En op zaterdag volgde ik een bakkerscursus. Ik droom er immers van ooit zelf een klein bakkerijtje te hebben, waar ik lekkere taart kan bakken.

Maar in maart 2020 begon de pandemie, die iedereen heel harde slagen toediende. Ik verloor mijn werk en moest mijn bakkersopleiding stopzetten. Gelukkig is er niemand in mijn familie overleden. Er stierf wel een collega met wie ik in het restaurant samenwerkte en goed overeen kwam. Tijdens de lockdown kon ik overleven met het verkopen van empanadas die ik zelf maakte en via whatsappgroepen verkocht, ook in Tapori.

Begin dit jaar was ik zwanger. Dat nieuws veranderde mijn leven danig. In het begin was ik daar niet blij om. Het was helemaal niet het goede moment: Ik had geen werk, de pandemie tierde welig en de schrik maakte zich van mij meester. Ik maakte opnieuw een afspraak in Tapori. Ik had een heel lang gesprek met dokter Inge, mijn doopmeter. Er kwam van alles naar boven: mijn verlatingsangst en boosheid op mijn moeder, het verdriet rond het overlijden van mijn oma, de trauma's van de mishandeling, en nu... zwanger... Hoe kon ik een goede mama zijn? Maar we keken ook naar alles wat wel goed was geweest: Mijn oma had heel goed voor ons gezorgd, zelfs al hadden we niets. Het was me gelukt om mijn diploma van het middelbaar onderwijs te halen, goed werk te krijgen en te werken aan mijn droom om bakker te worden. Dat alles was gelukt zonder veel zekerheden... Op het einde van de lange consultatie begreep ik dat mijn kindje een wonder was en dat ik er even goed voor wilde zorgen als andere mensen voor mij deden.

Tijdens de zwangerschap bleef ik wel heel bang. Ik had tevoren immers een kindje verloren, een kindje dat ik toen heel graag wilde. Na dat miskraam en de scheiding had ik beslist om me nooit meer aan iemand te binden en ook geen kinderen te krijgen. Het leven besliste er anders over en deze keer liep de zwangerschap goed. In het begin waren er de typische klachten en durfden mijn angst en onzekerheid soms nog eens voor een nachtmerrie zorgen. Ik voelde me heel kwetsbaar, maar tegelijkertijd was ik heel blij met mijn groeiende buik. Ik bad en vroeg God dat mijn kindje gezond en wel zou geboren worden.

Op zes oktober werd mijn kindje, mijn beetje hemel, geboren. Ze heet Raziel. Moeder zijn is het mooiste wat me overkomen is, maar misschien ook wel het moeilijkste. Ik draag nu een enorme verantwoordelijkheid voor mijn klein mensje. Mijn oma en mijn doopmeter leerden me heel veel en ik sta er niet alleen voor, want ze blijven allebei aanwezig. Nu is het mijn beurt om te leren "mama zijn".

Hartelijk kerstgroeten uit Ecuador.

Andrea.

Waar Inge's onderzoek over gaat

Dat onderzoek, jouw doctoraat, waar gaat dat eigenlijk over en wat wil je ermee bereiken?

Mijn vader stuurt al enige tijd aan op het uitschrijven van een antwoord op deze vragen. Ik stelde het altijd uit, bij gebrek aan tijd of omdat er al over zoveel andere dingen was geschreven. Misschien ook wel omdat ik onterecht dacht dat dit onderdeel van mijn activiteiten wat saai en "hooggeleerd" overkomt, en ook een beetje uit schaamte omdat het onderzoek zo traag vooruit gaat. Maar al bij al gaat het toch wel langzaam maar zeker vooruit en mensen vragen er naar. Daarom hier een woordje uitleg over dit stukje levenswerk van mij.

In Taporí bouwden we door de jaren ervaring op in verband met de zorg voor mensen met een beperking, in de dagdagelijkse omgang maar ook op het vlak van de organisatie van deze dienstverlening in ons wijkgezondheidscentrum. Daarvoor was geen vooraf bedacht plan dat vertrekt vanuit een evaluatie of studie of zich richt op een bepaald type beperking of leeftijdsgroep. We begonnen heel klein, eigenlijk met het toevallig meebrengen van een kindje met een beperking naar de medische consultatie voor diens broer. Het revalidatieluik groeide en veranderde op basis van wat mensen met een beperking of hun familieleden zelf aangaven, en van de noden die we zagen en waar het mogelijk is om de situatie van de ene of de andere persoon te verbeteren. We zagen en zien immers jammer genoeg nog altijd veel leed dat had kunnen voorkomen worden of dat met relatief eenvoudige middelen minder erg zou geweest zijn.

We boetsen nog steeds verder met wat in het dorp en de ruimere omgeving leeft en beweegt op een heel gevarieerd palet van handicap, bij mensen van alle leeftijd en met beperkingen van verschillende aard en graad. Zo bekijken we handicap vanuit een ander dan het klassieke perspectief, en die nieuwe kijk leidt tot nieuwe inzichten. Onderwijl beschikken we in Taporí over gegevens van 507 mensen met een beperking. Een vriend uit België noemde die databank ooit "een goudmijn aan informatie over handicap in een dorp".

Over het algemeen zijn wijkgezondheidscentra en huisartsen eigenlijk niet veel bezig met dit "bijzonder" onderdeel van de gezondheidszorg. In Ecuador is dit geen prioriteit in de openbare gezondheidszorg. En in de zogenaamde "ontwikkelde landen" krijgen de meeste mensen met een beperking de grootste zorg in gespecialiseerde centra. Ik voelde me dus een beetje alleen en had ook nood aan bijkomende vorming. Een goede tien

jaar geleden ging ik op zoek naar andere huisartsen die wel met dit onderwerp bezig zijn en een arts die in Dominiek Savio werkt gaf me de naam van Prof. Jo Lebeer. Hij is professor aan de Faculteit Geneeskunde in de Universiteit van Antwerpen en maakt daar als huisarts deel uit van de onderzoeksgroep "eerstelijns- en interdisciplinaire zorg", met een persoonlijke link naar Disability Studies. Ik vertelde hem over ons doen en laten in Taporí en op het einde van het gesprek zei hij dat een doctoraat een passende vorm was om bij te leren en tegelijkertijd onze ervaring op een wetenschappelijke manier te onderzoeken, te onderbouwen en bekendheid te geven. Peter Prinzie, die academisch coördinator is bij de dienst Onderzoek en Innovatie van Groep Gidts aanvaardde copromotor te zijn van dit onderzoeksproject.

Dat gesprek gaf zo een heel onverwachte wending aan mijn doen en laten in Taporí. Het onderzoeksproject als dusdanig werd opgestart in 2011, ondertussen al 10 jaar geleden. In aantal werk-en-studie-uren besteedde ik er tot nog toe ongeveer twee volle werkjaren aan. Ik worstel dus met schuldgevoelens omdat het zo traag vooruit gaat. De tijd die ik kan vrijmaken is immers schaars. Mijn voornaamste taak blijft immers huisarts zijn. En in Taporí heb ik ook enkele coördinatiefuncties en ben er verantwoordelijk voor het luik "continue vorming".

Maar tegelijkertijd ben ik heel dankbaar want dit project gaf nog een bijkomende boeiende invulling van mijn leven. Tijdens de doctoraatsopleiding, door het lezen van wetenschappelijke literatuur over handicapstudies en door het onderzoek op zich heb ik inderdaad veel bijgeleerd. Daardoor kan ik meer en beter werk leveren voor de mensen in Taporí, voor collega's artsen en studenten geneeskunde en volksgezondheid. En geleidelijk aan kan ik met wetenschappelijk onderbouwde argumenten de mensen die op nationaal vlak verantwoordelijk zijn voor het sociaal en gezondheids-handicapbeleid in Ecuador helpen om ook beter werk te leveren. Niet dat ze dat altijd even fijn vinden, maar ik leerde ondertussen ook de trucjes om diplomatisch op fouten en nalatigheden in het beleid te wijzen en alternatieven naar voor te brengen.

De centrale onderzoeksvraag en bij deze ook de werktitel van het proefschrift luidt: "De ontwikkeling van een lokaal behoefte-gestuurd en cultureel aanvaardbaar zorgmodel over beperking en voor mensen met een beperking, en de rol die een wijkgezondheidscentrum daar in kan spelen". Concreet wil ik komen tot een leerboek voor eerstelijns-gezondheidspersoneel over dit onderwerp, met handvatten om goede zorg voor mensen met een beperking in een dorp of stadswijk uit te bouwen, geen kopie van wat wij in Taporí doen, want in geen enkel dorp vind je hetzelfde handicapprofiel, maar wel hoe je tot een goede en aangepaste dienst komt.

Daarvoor analyseren we op een wetenschappelijke manier wat we in Taporí doorheen de voorbije 26 jaar opbouwden en wat we leerden over de levensloop van 507 mensen met een beperking, op zoek naar antwoorden op de volgende onderzoeksvragen:

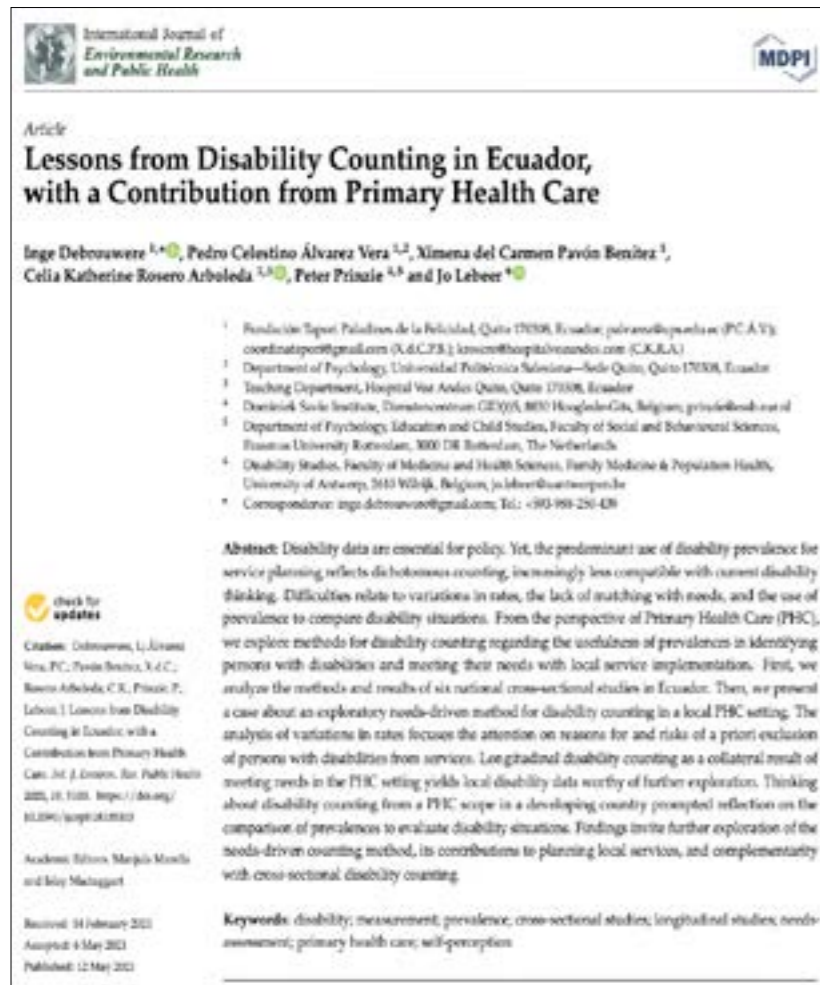
1. Wat is het lokaal "profiel van handicap" in het noorden van Quito? Dat wil o.a. zeggen: Over wie gaat het? Over hoeveel mensen gaat het? Wat is de aanleiding van hun handicap en hoe verloopt hun levenstraject?
2. Welke zorgbehoeften vloeien voort uit dat lokaal profiel, niet alleen voor de mensen met een beperking, maar ook voor de ganse lokale bevolking in het kader van preventie van handicap?
3. In hoeverre stemt ons lokaal profiel van mensen met een beperking overeen met de nationale gegevens over handicap, en in hoeverre stemt ons aanbod overeen met wat het nationaal beleid aanbiedt? En bij deze: Hoe bouw je een goed zorgsysteem uit waarbij het aanbod matcht met de zorgbehoefte?
4. Welke beleidsvoorbereidende richtlijnen kunnen uit dit onderzoek afgeleid worden?

Stilaan komen er nu concrete resultaten, met o.a. de publicatie van wetenschappelijke teksten.

De eerste paper(1) werd gepubliceerd in 2016 en gaat over de toepassing van het ICF-instrument(2) van de Wereldgezondheidsorganisatie in het medisch dossier van de mensen met een beperking in Taporí. Dat "biopsychosociaal" instrument laat toe om verschillende componenten van het functioneren van mensen in kaart te brengen, met aandacht voor lichamelijke aspecten en gezondheid, voor eventuele moeilijkheden bij het realiseren van activiteiten in het dagelijks leven en in de samenleving, en voor andere persoonlijke en familiale factoren. Nieuw in Taporí is dat we het instrument toepassen doorheen de ganse levensloop en dat we een direct verband leggen tussen de biomedische component van handicap en omgevingsfactoren die de beperking

Waar Inge's onderzoek over gaat

beïnvloeden. Dat leidt tot nieuwe inzichten en tot een bredere aanpak van moeilijkheden.

De tweede paper(3) verscheen in een “special issue” over “disability statistics” in mei 2021. Dit artikel gaat over verschillende manieren om te bepalen wie nu die groep “mensen met een beperking” is. Voor een effectief beleid is het immers van groot belang te weten over wie het gaat. De officiële nationale studies identificeren de mensen met een beperking op een “transversale” manier, dat wil zeggen dat men op één bepaald moment, bijvoorbeeld bij een volkstelling, bij de ganse bevolking of een deel ervan nagaat of een persoon al dan niet een handicap heeft. In Ecuador werden sinds het jaar 2000 zes dure nationale studies uitgevoerd, met heel uiteenlopende en weinig nuttige resultaten. In Tapori gebeurt deze bepaling van het universum op een veel minder dure “longitudinale” manier, dat wil zeggen “in de loop van de tijd”. Dit leidt tot een beter beeld van de lokale situatie, waardoor een fijner lokaal en nationaal beleid mogelijk is.

Nu ligt een derde paper op de werktafel. Die vestigt de aandacht op de oorzaken of aanzet tot de handicap en op secundaire factoren die het verloop van de beperking doorheen het leven verergeren. Dit lokaal “handicap-

profiel” is een waardig uitgangspunt voor een lokaal sociocultureel aanvaardbaar preventiebeleid. Ook hier laten de beschrijving en analyse van de longitudinale of continue manier van werken toe aanbevelingen voor het lokaal en nationaal beleid te formuleren.

Er is nog veel werk, dat gelukkig ook heel boeiend is. Ik zou meer tijd willen hebben, maar dat lijkt wel een illusie. De andere activiteiten stilleggen is geen optie. Daarenboven is juist het dagdagelijkse samenleven met mensen met een beperking en hun familie en het werken in Tapori de voedingsbodem voor dit onderzoek. Dus werk ik stillekes verder, gelijk een schildpadje.

Met geduld en boterham zal dit onderzoeksproject afgewerkt worden en draagt het bij tot leven en welzijn van veel mensen. Dat is beloofd!

(1) The Use of the International Classification of Functioning, Disability and Health in Primary Care: Findings of Exploratory Implementation Throughout Life. <https://dcidj.org/articles/abstract/10.5463/dcid.v27i2.511/>

(2) International Classification of Functioning, Disability and Health WHO (2001) <https://www.who.int/standards/classifications/international-classification-of-functioning-disability-and-health>

(3) Lessons from Disability Counting in Ecuador, with a Contribution from Primary Health Care. <https://www.mdpi.com/1660-4601/18/10/5103>

Local Exchange Trading System

Over LETS, de markt in Tapori en Kerstengeltjes

“Wat is LETS?”, denken jullie voorzeker. 't Is jullie vergeven want het is een nog maar weinig ingeburgerde term, dan nog wel een afkorting van Engelse woorden: Local Exchange Trading System. Een woordje uitleg als inleiding is dus gepast: De vereniging LETS Vlaanderen legt het als volgt uit en wie hier meer over wil weten, moet zeker eens kijken op <https://www.letsvlaanderen.be/ontdek-lets>. Misschien krijg je wel goesting om er lid van te worden.

“Het letterwoord LETS staat voor ‘Local Exchange and Trading System’. Maar voor ons is LETS gewoonweg een eigentijdse manier van samenwerken. Waar mensen elkaar helpen door hun talenten via diensten of goederen in te zetten en dit in het netwerk van een lokale groep. Als tegenprestatie waarderen we elkaar met een puntensysteem gebaseerd op tijd. “Ik help jou een uur in de tuin en jij geeft mij het daarvoor overeengekomen aantal LETS-punten, die jij dan mag gebruiken om bij mij of iemand anders van de groep een andere dienst of goederen te kopen”. De essentie van LETS is dus: ruil uren met je bureu.”

Maar wat heeft dat nu met Tapori te maken?

Al vele jaren hadden we eigenlijk al een soort van ruilsysteem in Tapori: door het kopen van voedings- en kruidenierswaren, dingen die in ieder Ecuadoraans huishouden dagelijks gebruikt worden, in het winkeltje van Tapori zorgde je dat de winst in Tapori bleef. Dat geld werd dan gebruikt om een deeltje van het loon van de mensen die de dienstverlening verzorgen te betalen.

Bijvoorbeeld: Als je in het winkeltje linzen, olie, rijst, havermout, tandpasta en WC-papier ter waarde van 20 usd kocht, dan bleef de winst, ongeveer 2 usd, in Tapori hangen. Deze winst werd dan opnieuw gebruikt om een deeltje van het loon te betalen van diegene die je daarnet in Tapori geholpen had: de dokter, de logopediste, de kinderverzorgster, Ivonne in de bibliotheek, of Rosita die verantwoordelijk is voor het onderhoud of de boekhoudster, dat doet er nu niet toe. Immers, datgene wat je zelf betaalt voor die dienstverlening dekt over het algemeen maar een 25 % van de echte kostprijs ervan.

Dat systeem draaide, maar werd eigenlijk niet ten volle gebruikt. Met een volle tas etenswaren naar huis gaan, met je kindje met een beperking in de armen op een bus waar je niet altijd kan neerzitten, is niet gemakkelijk. Thuis is er altijd wel een kruidenierswinkeltje in de buurt. Of bleek dat de prijs van sommige producten in de Supermaxi uiteindelijk dan toch goedkoper was, omdat die supermarkten in het groot aankopen.

Maar toen kwam de pandemie... en in veel huizen geraakte het eten op... Het geld geraakte ook op... Mensen kregen honger en wisten niet meer van welk hout pijlen gemaakt, want er was geen werk. En met weinig of niets moesten vele mensen herbeginnen...

Laten we er nu van uitgaan dat de meeste mensen nuttig willen zijn en verschillende talenten hebben, en anderzijds dat iedereen elke dag eten en kleren nodig heeft... Zodoende zijn we elkaar nog meer dan tevoren beginnen helpen: met de aankoop van bloem om brood of empanadas te maken, met vijf jonge biggetjes en een inzamelsysteem van schillen van aardappelen en ander afval om die varkentjes vet te mesten, met vijftig kuikentjes, met stof om pyjama's en T-shirts mee te maken, met geld om een auto te herstellen zodat iemand weer als taxichauffeur aan het werk kon, met wol om babykleertjes te breien of dekentjes te haken, met een buizensysteem om salade te kweken op water, met transport om eieren en melkproducten uit Cayambe en bruine suiker en bananen uit het nevelwoud naar de stad te brengen...

Local Exchange Trading System(2)

Over LETS, de markt in Taporí en Kerstengeltjes

Zo kan ik nog een eindje doorgaan. We konden dit doen met een extra subsidie voor “overbruggings-en-herstelmaatregelen” die we van de Provincie West-Vlaanderen kregen. En de projectsubsidie die we elk jaar van de Gemeente Wevelgem krijgen was dit jaar ook bestemd om kleine bedrijvigheid bij families met een persoon met een beperking te stimuleren.

Voor Cristina, onze voorzitter, verdient hier grote pluimen. Haar koper-en-verkopers-geest kwam helemaal tot leven en ze ging nog verder. Al vlug werden foto's en aankondigingen van al wat er te kopen of te ruilen was gedeeld via WhatsApp. En zo wist iedereen snel wanneer het varkentje geslacht werd, wanneer het brood uit de oven kwam, of de salade klaar was voor de oogst. En in Taporí organiseerde Cristina elke veertien dagen een kleine markt, waar mensen hun producten konden aanbieden... op voorwaarde dat ze zelf ook producten op de markt zelf kochten.

GRAN FERIA REACTIVANDO LA ECONOMIA
VEN Y DA A CONOCER TUS MICROEMPRESARIOS

COSTO DE LA MESA \$2.50

LUGAR: FUNDACION TAPORI
FECHA: 27 DE OCTUBRE DEL 2020
HORA: DE 8:30 A 12:30

Een verhaal over twee zakjes rijst...

Op die markt werden er ook producten aangeboden die in Taporí zelf gemaakt werden. Onze kok, Monica, was immers door de pandemie ook technisch werkloos geworden. De kinderen en jongeren van de leefgroepen kwamen immers alleen voor individuele therapie en aten er dus geen tienuurtje of middagmaal meer. Nu bakt ze met de jongeren beschuitjes die op de markt verkocht werden. Wie de doktersconsultatie of therapie niet kan betalen, krijgt 20 zakjes beschuitjes mee naar huis, om die daar aan burens en familie te verkopen. Brood wordt er toch gegeten. En je brengt het geld dan naar Taporí. Het beetje winst is een deeltje van de betaling voor je consultatie of therapie. En met enkele ouders maakt Monica nu op vrijdag dagschotels klaar en de chauffeur van de auto die weer kon rijden is onze Deliveroo voor thuislevering.

Niet dat het allemaal perfect draait... De varkentjes van de ene familie groeiden al beter dan van de andere familie, want ook hier zag je weer welke familie sterker in haar schoenen stond of meer mensen kende om etensresten te vragen dan de andere familie. En sommige mensen gebruikten het verdiende geld om dringende zaken te kopen of om schulden af te betalen en stonden daarna weer even ver als tevoren. Een ander probleem is dat veel mensen hetzelfde aanbieden en niemand de luxe heeft om meer dan het “broodnodige” te kopen.

Maar het werkt! En het helpt veel mensen weer recht op en het helpt ons in Taporí om ook het hoofd boven water te houden. Wie deze tekst alert gelezen heeft, zal nu zeggen: En die kerstengelkes, wat doen die in de titel? Ze maken eigenlijk niet direct deel uit van ons LETS-systeem. Maar ze worden ook gemaakt door enkele mensen met lichte verstandelijke beperking die graag naar Taporí komen, vooral Sofia dan, onder begeleiding van Carmita. En deze engeltjes worden nu zowel in Ecuador als in België verkocht, opnieuw om financieel een stapje vooruit te geraken en bij te dragen tot een mooiere wereld.

Wil je straks die engeltjes ook bij u thuis in de kerstboom? Ga dan naar de tijdelijke TAPORI-WEBSHOP op de website www.vogelvanpapier.be. Zo zie je maar hoe de pandemie ook mooie dingen teweeg brengt. Ik had toch beloofd om mooie verhalen te vertellen in deze Vogel van Papier. En al schrijven heb ik dan toch al een deeltje van wat ik zou vertellen op de afgelaste activiteit “Met Taporí aan Tafel”, met jullie kunnen delen.

Geniet ervan en smakelijk, zou ik zeggen.

Inge

De Vrienden van Taporí - Kerstactie

Kerstartikelen gemaakt in Taporí - ten voordele van Taporí
Bekijk het aanbod en bestel op: <https://www.vogelvanpapier.be/taporí-kerstactie/>

GIFTEN 2021 - BELANGRIJK

Voor een fiscaal attest voor 2021 moeten giften op de rekening van Continenten toekomen ten laatste op 31 december. Giften die pas helemaal op het eind van december werden overgemaakt en begin januari toekomen op de rekeningen van Continenten komen automatisch in aanmerking voor het nieuwe fiscaal jaar. U krijgt dan uw attest voor dit laatste bedrag pas meer dan een jaar later. Als je zeker wil zijn dat uw gift voor het lopend fiscaal jaar kan meetellen, raden wij je aan om uw storting voor 25 december over te maken. Dan ontvang je jouw fiscaal attest in het begin van het nieuwe jaar.

Er zijn nog steeds schenkers die niet meedelen voor welk project ze schenken. De betalingen die niet kunnen worden toegewezen voor eind januari 2022 (d.w.z. schenkingen van december 2021 worden dan terug gestort naar de schenker en vervalt het recht op een fiscaal attest).”

Dankjewel om hier rekening mee te houden. Alle gegevens in verband met giften vindt u op de volgende bladzijde.

Vogel van papier

Vragen of opmerkingen bij
De ouders van Inge:

Etienne en Brigitte Debrouwere-Allegaert
Weststraat 48 - 8770 Ingelmunster

Telefoon: (051) 69 44 20

edebrall@telenet.be

vrienden.vantapori@gmail.com

HOE INGE CONTACTEREN ?

Calle de 11 febrero y Espejo s n
Zambiza - Quito -Ecuador
Tel 00 59 32 288 62 29
Mobiel + 593 988 25 04 39

Tel 00 59 32 288 62 29

De naam “**Tapori**” komt uit India. Hij wordt gegeven aan straatkinderen die zonder enig houvast of ondersteuning van familie of ouders, in riolen en treinstellen, op verlaten terreinen samen hun lot in handen nemen. Ook wie fysieke of mentale beperkingen heeft, blijft een volwaardig lid van de groep. Wie behendiger is en meer eten te pakken krijgt... kan meer delen met wie dit niet kan: een mooi en zuiver voorbeeld van “solidariteit”.

TAPORI - ECUADORIAANSE VERSIE - VANDAAG:

Wat is Tapori ?
Info en Video op

www.vogelvanpapier.be

Met fiscaal attest : vanaf 40,00 € per jaar

BE66 7380 3734 7143 / KREDBEBB

Kontinenten vzw — Potterierei 72—8000 Brugge - 470/85.05.31

vzw Kontinenten behoudt 5% van het gestorte bedrag voor de administratieve tussenkomst.

Vermelding: Inge Debrouwere – Tapori - Ecuador

Voor een correct attest:

Naam en voornaam vermelden zoals op uw identiteitskaart
Rijksregisternummer in de mededeling

Zonder fiscaal attest :

BE85 0832 5208 3906

Vriendengroep Tapori

Vermelding: Project Tapori

Al de gelden die op deze rekening terecht komen, worden volledig ter beschikking gesteld van Tapori.

Wil je zelf ook de vierdepijlerwerking van Tapori ondersteunen en bekendheid geven , heb je contacten bij instanties die verantwoordelijkheid dragen in derde- en vierdewereld ondersteuning, of ken je iemand die hierin geïnteresseerd is, laat het ons vooral weten op edebrall@telenet.be of 051/69.44.20(ouders van Inge)